□□ □□□□□□□

આના લેખક છે હથ્નશિ જાની

ગુથ્વાથ, 05 ॰ 2011 03:40

દથ□ શને, પોતના પતિ ગોપાલભઈને ક્હ□ચું, ''બપુજી, સાહેબ્ને તમથે પાસપોથ□ ટ બ્તવો.'' બપુજી કોટના ખસિ□ સામં ફાંફાં મથ્વા લાગ□ચા. બપુજીને પાસપોથ□ ટ હાથલાગતે નહોતે. અને દથ□ શન ભથ્પૂથ□ વક બેલ□ચો, '' તને થેડા વખતપહેલાં તે આપ□ચો હતે !" દથ□ શનનો ગુસ□ સો સમ્જી શકાય તે હતે. લાઈનમં તેની પાછળના લોકો હવે ઊંચ— નીચ થત હત.

દથ□ શન અને તેના બપુજી અમ્થેકિા જત હત. તે□ અમ્દાવાદના □ થ્પોથ□ ટ પથ ઇમગ્નિ□ થ્શનની લાઈનમં ઊભ હત. હવે વાત□ મ હતે કે બેટા દથ□ શનને બપુજી ગોપાલભઈને અમ્થેકિા લઈ જવા હત અને બપુજીને જવું નહોતું. આમ જોઈ□ તે આ મુશ□ કેલી બે પેઢી□ વચ□ ચે આજકાલ બ્હુ દેખાય છે. મબપ અને છોક્થં□ વચ□ ચેના પ□ થ્મં, અમ્થેકિા-□ સ□ ટ□ થ્લયિા ટપકી પડે છે !

ગોપાલભઈ જાતેઅને ધ્ના□ ધેસોની હત. મૂળ નાનકડા થજપીપળા ગામ્મં સોનીની દુકાન હતે. ગોપાલભઈ□ વથ્સોથી ચલતે આવતે બપદાદાનો ધ્ના□ ધે ચલુ થખ□ચો હતે. તે□ થ્જવાડાના પણ સોની હત. □ ટલે વડવા□ ની મલિક્તપણ હતે. ગોપાલભઈની આવક પણ સાથી થ્હેતે. તેણે પોતના બે દીક્થ□ ને પણ વડોદથની ચુનવિથ□ સટિમં ભણાવ□ચા હત. મેટો દથ□ શન આથ□ કટિ□ ક□ ટ થ્થો હતે અને નાનો આશષિ સવિલિ □ જનિચિથ થ્થો હતે. ગોપાલભઈ અને □ મ્નાં પત□ ની ભનુબ્હેનની હમ□ મ્શાં □ વી ઇચ□ છા

થ્હેતે કે સોનીના ધ્ના□ ધમં હવે કાંઈ થ્હ□ચું નથી. અને છોક્થ□ □ તે આ મ્જુથી ક્થ્વાની જ નથી. આમ જુ□ તે ગોપાલભઈ મ્જૂથી નહોત ક્થ્ત. ખથ્ેખથ તે □ મ્ના નકશીકામ્ને કોઈ ન પહોંચી શકે. □ બ્હુ મેટા કાથીગથ હત. તેણે બ્ના□ ને દીક્થ□ ને પથણાવ□ચા હત, વહુ□ પણ ભણેલી ગણેલી, નાતમાં મળી હતે. દથ□ શનને અમ્દાવાદમં આથ□ કટિ□ ક□ ટની નોક્થી મળી. ગુજથતક□ લેજ પાસેના □ ક બલિ□ ડગિમં □ ક ફ□ લેટ ભડે થખી લીધે. □ ણે બ બપુજીને અમ્દાવાદ બેલાવી લીધ.

બપુજીને અમ્દાવાદ પણ આવવું નહોતું. □ મ્નું અને ભનુબનું જીવન થજપીપળામં સુખેથી જતુંહતું. ગોપાલભઈ ખૂબ જ ધથ□ મકિ હત. થેજ સવાથ્ે નહાઈને સૌ પહેલાં થજ થજેશ□ વથ્ના મ્ંદથિમં શંક્થ્ની પૂજા ક્થ્ત. પછી શથીથ ઉપથ બંડચુિં, ધેત્યિું અને મથેબ□ થઉન કલથ્ની ટોપી પહેથ્ત. જૂના જમનાના ગોપાલભઈ હમ□ મ્શાં □ મ્ની બ□ થઉન ટોપી જ પહેથ્ત. આ ગણવેશ તેણે આખી જનિ□ દગી સાચ્વી થખ□ચો હતે. તેણે દીક્થ દથ□ શન સાથેખૂબ દલીલો ક્થી. દથ□ શને અને આશષિ બપને સવાથ્થી સાંજ, નાની પાતળી છેડેથી વાળેલી તંબની ફૂંકણીથી, ગલોફા ફુલાવી ફુલાવીને ફૂંક્ત જોયા હત. ખોળામં સમય □ ટલી નાની ભ્ઠ□ ઠીમં કોલસા ઊંચનીચ ક્થ્ત જોયા હત. બ્ના□ ને છોક્થ□ ને ડથ હતે કે ભવષિ□ચમં બપુને ફેફ્સાંનું કેંસથ થય તે ? બ્ના□ ને દીક્થ□ ના અતશિય આગ□ થ્હ અને ભનુબના મ્નામણાં પછી, છેવટે ગોપાલભઈ મની ગયા. અને અમ્દાવાદ આવી ગયા તેને વતન વહાલું હતું. કોઈ દવિસ ઘથ હોય અને પાછું આવવું હોય તે અવાય □ મ સમ્જીને થજપીપળાનું ઘથ તે ન જ વેચ્વા દીધું.

અમ્દાવાદમં ગોપાલભઈ ઠથીઠામ થ્યા લાગ□ચા. તેથ્હેત હત તેહાઈ થઈઝ બલિ□ ડગિની આજુબજુ બીજાં □ વાં જ બલિ□ ડગિ હતં. તેની વચ□ ચે □ ક મ્ઝાનું નાનકડું શંક્થ્નું મ્ંદથિ હતું. શંક્થ્જી તે નામ્ના જ, બકી કોઈ મતજીના ભક□ તે□ મતજીને પણ ગોઠવ□ચા હતં. અને □ ટલા પથ સાંઈબબ અને હનુમનજીને પણ બેસાડ□ચા હત. લોકોને જગ□ચાની મથમથી હતે. તેની અસથ ભગવાનો પથ પણ પડતે હતે. તે છતં ગોપાલદાદાને તેનો જથય વાંધે ન હતે. પૂજાપાઠ પતે□ ટલે દાદા ગુજથતક□ લેજ તથ્ફથી સીધ લ□ ગાથ□ ડનમં ચલવા જત. આ ગાથ□ ડન તેને ફાવી ગયો હતે. ગાથ□ ડનનું □ ક ચ્ક□ ક્થ મથ□ચા પછી તે□ ક ભગમં આવેલા સામ્સામ ગોઠવાયેલા છ-સાતબંકડા□ તથ્ફ જત અને ત□ચાં બેસત. આ જગા પથ દસબથ થ્ટિાયથ□ ડ કાકા□ ગોઠવાત. મનોને કે સનિચિથ પુથુષોની ક□ લબ જ તે ! આ મ્ંડળમં થ્ટિાયથ□ ડ □ ફસિથ, પ□ થ્□ ફેસથ, બઝિનેસમ□ નો વગેથ્ે મળત. સૌની પાસે પોતના ફલિ□ ડનું પુષ□ કળ જ□ ઞાન હતું. ગોપાલદાદા પાસે જીવનનો અનુભ્વ હતે. ઉપથંતઆજ સુધીમં વાંચેલા ધથ□ મગ□ થ્થેનું જ□ ઞાન હતું. લગભગ થેજ નવા નવા વષિય પથ ચ્થ□ ચ થ્તી. આ ગ□ થ્ુપમં □ ક બે થ્ટિાયથ□ ડ □ ન.આથ.આઈ પણ હત. લ□ ગાથ□ ડન દથ્થેજ બથ્થી બે, છોડવા□ ને અને ઘાસને પાણી પીવડાવવા બ્ંધથ્હેતે. ત□ચાથ્ે બથ વાગ□ચા સુધી આ સનિચિથે ગાથ□ ડનનો લાભ ઉઠાવત હત. ગોપાલભઈને પોતના જ બલિ□ ડગિમં થ્હેત, થ્તભિઈ સાથેફાવી ગયું હતું. થ્તભિઈ થ્ટિાયથ□ ડ ઇન□ કમ ટ□ ક□ સ □ ફસિથ હત. લ□ ગાથ□ ડનમંથી, ગોપાલદાદા ઘથ્ે જત, જમ્ત, બ્પોથ્ે આથમ ક્થ્ત અને પાંચ વાગે □ ક ઝવેથીની દુકાન પથ ત□ થણચથ કલાક કામ ક્થ્ત. આ કામ, □ ટલે ગોપાલભઈ□ બેઠાબેઠા સોનાના દાગીનાની ચ્કાસણી ક્થ્વાની અને મલકિને ક્યો નવો મલ ખથીદવા લાયક છે □ ની સલાહ આપવાની. □ મ્ને □ કામ ગમ્તું □ મં મ્જુથી નહોતે. કોઈક વાથ થ્તે થ્તભિઈ પણ બેસવા આવત અને વાતે ક્થ્ત. ઘણીવાથ ભનુબ્હેન પણ જોડાતં હતં. થ્તભિઈ, ગોપાલદાદાથી બે પાંચ વથ્સ નાના હત. વધિુથ હત. બળકો નહોતં. હવે તે સાથ મતિ□ થે બ્ની ગયા હત. આમ દવિસ આનંદથી વીતે જતે.

આના લેખક છે હથ્નશિ જાની
ગુરુવાર, 05 મે 2011 03:40

જીવનના દાગીના મંડ ગોઠવાયા હત. તેમં મેટો દથ□ શન અમેરકિા ગયો અને તેણે નાના દીકથ આશષિને પણ બેલાવી દીધે. બન□ ને ભઈ□ ન□ચુ જથ□ સીમં નજીક નજીક ગોઠવાયા હત. મેટો દથ□ શન ન□ચુ ય□ થ□ કની □ ક આથ□ કટિ□ ક□ ટ ફથ□ મં કામ કથતે. નાનો આશષિ ન□ચુ જથ□ સી સ□ ટેટમં સવિલિ □ જનિયિથિંગ ડપિાથ□ ટમેંટમં નોકથી કથતે. વૃદ□ ધમબપ અમ્દાવાદમં થહેતં. □ મ્નો નતિ□ ચક□ મ થહેત મુજબ ચલતે. તે□ સુખી હતં.

હવે, દીકથ□ ને ગલિ□ ટી ફલિંગિ(સ□ વદોષ—ભવના)થી. તેને થું કે ઘથડાં મબપને અમ્દાવાદમં □ કલાં છોડ□ યાં અને પોતે અહીં આવી ગયા. મેટથેમં ફથી□ , મેટાં ઘથેમં થહી□ ; પથંતુ જે મબપે આપણને મેટા કથ□ યા તેને ઘડપણમં છોડી□ ? મબપને પણ મ્નમં તે થેડો અજંપો થહે; પણ હમ□ મેશાં કહે કે, "તે ત□ યાં નથિંત થહો. આ દેશમં તમથે મટે મેટી—સાથી નોકથી□ નહોતે અને તને પૈસાની તંગી થહેતે. તે ત□ યાં સુખથી થહો. અમે અહીં આનંદમં છી□ . સાજે—સમે, મતિ□ થે-પાડોશી□ મ્દદ કથે છે. સૌ અમથી સ□ નેહથી સંભળ થખે છે." તે છતં દીકથ□ દથ વથ્સે અમ્દાવાદ □ ક મહનિો થહેવા આવત. હવે તે તેમ્ને બળકો થયાં હતં. મેટાને બે દીકથ, બે અને ચથ વથ્સના હત અને નાનાને □ ક દીકથી હતે બે વથ્સની. ગોપાલભઈને પોતનાં પૌત□ થે-પૌત□ થી જોડે સમ્ય વીતવવાનો ગમ્તે; પથંતુ□ લોકો અમેથકિા પાછા ફથતં ત□ યાથે બહુ દુખી થતં.

ભનુબ્હેન છોકથં□ ને કહેતં કે, "ભઈ, તે હવે બહુ કમયા. ઘથે આવી જા□ ." ભનુબ્હેનની વાત ખથી હતી. મનું હૃદ્ય હતું. તેમ્ને લાગતું કે જે છોકથ□ મટે આખી જનિ□ દગી વેતૂં કથ□ યું, તે ઘડપણમં કામ નથી લાગત. બીજા લોકો ભલા છે. પણ આપણું પેટ □ ટલે આપણું જ પેટ ! પૈસા આપે છે; પણ નાનાં ભૂલકાંને અને તેમ્ને પ□ થેમ તે નથી અપાતે - નથી લેવાતે. ગોપાલદાદાની તમ્ચિત તે સથ્સ હતી; પણ □ મ્ને પણ દલિમં છોકથં□ નો ઝુથપો તે થહેતે. ઉપથંત ભનુબ્હેનને હાય બ□ લડ પ□ થેસથની પણ મંદગી થહેતે. □ મ્ને ક્યાથે કંઈ થઈ જાય તે કહેવાય નહીં □ મ □ મ્ને લાગતું અને થયું પણ તે મ જ, ભનુબ્હેનને હાથ□ ટ □ ટ□ ક આવ□ યો. અને દીકથ□ અમેથકિાથી દોડી આવ□ યા; પથંતુ ભનુ બ્હેનની લોહીની ધની ફાટી જતં તેમ્ને બચવી ન શકાયાં અને તેમ્નું અવસાન થયું. બનાં ક□ થયાિકથ□ મ પતી ગયાં પછી બન□ ને દીકથ□ □ નક□ કી કથ□ યું કે ગોપાલદાદાને અમેથકિા લઈ જવા. □ મ્ને મટે મેટા દીકથ દથ□ શને કાગળયિાં કથ્વાની તૈયાથી આથંભી દીધી.

હવે આ બજુ ગોપાલદાદાને અમેથકિા નહોતું જવું. તેમણે દીકથ□ ને કહ□ યું કે "મથું ઘથ આ છે. આ મથે દેશ છે. આ ભૂમ્મિથી મ છે. તમથી જેમ મથી પાસે મથી મને ત□ યજવાને મટે કોઈ કાથણ પણ નથી. અહીં મથે દેવ છે. અહીં મથ મતિ□ થે છે." દીકથ□ કહેત કે, "અહીં તમ્ને કંઈ થઈ જાય તે ? ત□ યાં તે અમે છી□ . સથ્સ મ□ ડકિલ સગવડ છે. વધુમં તમથં જ પૌત□ થ-પૌત□ થીને દાદા મળશે." અને દાદા કહેત કે, "જ□ યાં આખું જીવન ગાળ□ યું છે ત□ યાં મથ્વું પણ ગમ્શે. તમથે ત□ યાં સવાથે ઊઠું ત□ યાથથી મથે શું કથ્વાનું ? તમથ ઘથમં ટી.વી. જોવાનો. મથે છોકથં સાચ્વવાનાં, ચેપડી□ વાંચ્વાની. ઇન□ ડયિન ચેનલ પથ ફલિમ જોવાની. ત□ યાં થતલિાલ જેવા મતિ□ થે ક□ યાંથી લાવવા ? મથ લ□ ગાથ□ ડનના મતિ□ થે તે મથ મટે થેથપી સમન છે. મથં સુખદુ:ખની વાતે સાંભળવાનો તમ્ને અમેથકિામં સમ્ય મળશે ?"

તે છતં મેટો દથ□ શન છ મહનિામં ગોપાલભઈ મટે વઝિા-પાસપોથ□ ટ-ટકિટિ બધું તૈયાથ કથીને તેમ્ને અમેથકિા લઈ જવા હાજથ થઈ ગયો. આ બજુ ગોપાલદાદાને અમેથકિાના નામ્મત□ થી ગુસ□ સો આવતે. ઘથ છોડવાના વચિમ્થત□ થી થેવું આવતું. તેમ્ને થું કે, પૈસા ખાતથ વતન છોડીને અમ્દાવાદ આવ□ યા. હવે અમ્દાવાદમં જેમ્ને ઠેકાણે પડ□ યાં ત□ યાથે ઘથ છોડવાનું ? દેશ છોડવાનો ?' પછી થતભિઈ તેમ્ને સમ્જાવત. તેમ્ને કહેત કે, "ગોપાલભઈ, પાંચ છ મહનિા થહી આવો ! ના ગમે તે પાછા ! ઘથ ચલુ થખવાનું. વેચ્વાનું નહીં." અને □ જ વાત દથ□ શન કથ્વા લાગ□ યો. છેવટે ગોપાલભઈ મની ગયા અને જવા તૈયાથ થઈ ગયા. તે□ આટલા જલદી મની ગયા. જાણી થતભિઈને પોતને થેડી નવાઈ લાગી. પથંતુ આથી સંતેષ પણ થયો. ઘથની બધી કાળજી લેવાનું સ□ વીકાથ□ યું. અને □ મ્ને વદિાય આપવા □ થપોથ□ ટ પથ પણ ગયા.

અમ્દાવાદના □ થપોથ□ ટ ઉપથ દથ□ શન અને ગોપાલભઈને ભેટીને થતભિઈ□ ગેટ ઉપથ વદિાય આપી. બપ—બેટા□ સકિ□ યુથટિી ચ□ ક કથવ□ યું અને ઈમગિ□ થેશનની લાઇનમં ઊભ થહ□ યા. ત□ યાં આ પાસપોથ□ ટની ગથબડ થઈ. ગોપાલભઈ પાસપોથ□ ટ શોધ્વા લાગ□ યા.

દથ□ શને ગોપાલભઈના કોટના ખસિ□ સાં જાતે તપાસ□ યાં; ખમીસનું ખસિ□ સું પણ તપાસ□ યું. હવે તે બેબકળો થવા મંડ□ યો. તે બન□ ને લાઇનમંથી નીકળી ગયા. ગોપાલભઈ તેમ્ની શોધમં સહકાથ આપત. હાથની બેગ આખી ફેંદી વળ□ યા. દથ□ શનને કંઈ ન મળ□ યું. દથ□ શન હાંફળોફાંફળો થતે સકિ□ યુથટિી □ ફસિથ્ને પૂછવા લાગ□ યો. તે□ ક જ વાત બેલતે કે, "હમણાં તે પાસપોથ□ ટ હાથમં હતે !" હવે તે ગોપાલભઈ પથ ચડિાવા લાગ□ યો. "બપુજી, છેવટે તે પાસપોથ□ ટ ખોઈને બેઠાને !" બીજી બજુ અંદથથી બેથ□ ડગિનો ક□ લ આવ□ યો. તેણે ના છુટકે, દૂથ કાચની દવિાલની બ્હાથ ઊભેલા થતકિાકાને હાથનો ઇશાથે કથી સમ્જાવ□ યું કે બપુ બ્હાથ આવે છે. તેણે ગોપાલદાદાને તેમ્ની બેગ આપી દીધી. અને પોતે દોડ□ યો ઇમગિ□ થેશનની લાઇનમં.

ગોપાલદાદાને □ ક બે □ ફસિથે□ ચ□ ક કથ□ યા અને પછી બ્હાથ જવા દીધ. ગોપાલદાદા બ્હાથ આવીને સીધ થતભિઇને ભેટ□ યા. થતભિઈને કંઈ

આના લેખક છે હથ્નશિ જાની
ગુથ્વાથ, 05 ૈ 2011 03:40

સમ્જાયું નહીં ! ‘‘તે પાછા કેમ આવ□ચા ?’’ ગોપાલભઈ કહે, ‘‘મથે પાસપોથ□ ટ ખોવાઈ ગયો □ટલે ન જવાયું.’’ થ્તભિઈ કહે, ‘‘□ વાતમં મલ નથી. હું ન મનું તમથી વાત □ ૈ બ્ને જ કેમ ?’’ દાદા કહે, ‘‘હું તમ્ને બ્ધું પછી કહું છું.’’

હવે સવાથ પડવા આવી હતે. ગોપાલભઈ દૂથ ઊગત સૂથ્જને જોઈ થ્હ□ચા. આજે આ સવાથ બ્હુ થૂપાળી લાગતે હતે. તેમણે સૂથ□ચદેવને નમ્ન કથ□ચા. થ્તભિઈ તથ્ફ જોઈને મથ પથ્ની બ□થઉન ટોપી ઊંચી કથી. તેમંથી પોતનો પાસપોથ□ ટ ખેંચી કાઢ□ચો. અને થ્તભિઈ સામે ફથ્કાવવા મંડ□ચો. થ્તભિઈને હવે ખબ્થ પડી કે ગોપાલભઈ અમેથ્કિા જવા પાછળથી કેમ આટલા ઝટ મની ગયા હત. તે કાંઈ બેલે તે પહેલાં ગોપાલભઇ બેલ□ચા, ‘‘ચલો ચલો, થકિ□સા પકડી ઘેથ પહોંચી જઈ□. નહીં તે લ□ ગાથ□ડનમં મેડા પડીશું.’’
{jcomments on}